

«Дұрыс дыбыстауды дамыту мектеп жасына дейінгі балаларда»

Балаларда дұрыс дыбыстауды дамыту күрделі процесс болып табылады, оның барысында бала өзінің сөйлеу мүшелерін басқаруға, өзіне бағытталған сөзді қабылдауға, басқалардың сөзін және өз сөзін басқаруға үйренеді. Кейбір балалар бұл процесті сәтті жеңеді, бірақ көпшілігі үшін бұл кешіктіріледі.

Мектепке дейінгі жас – сөйлеудің қарқынды дамуы, әсіресе дұрыс дыбыстауды меңгеру кезеңі.

Бұл оқыту логопедияда қабылданған дыбысты дамыту кезеңдеріне сәйкес жүргізілуі керек.

Неліктен логопедиялық сессиялар қажет?

Ата-аналар әрқашан баланың сөйлеуіндегі барлық кемшіліктерді ести бермейді.

Дұрыс сөйлеу балаға әлеуметтік жетістікке оңай жетуге мүмкіндік береді.

Ашық сөйлеу мансап таңдаудағы шектеулерді жояды.

Сөйлеу қабілеті бұзылған адамдарда кемшілік комплекстері жиі дамиды.

Мектепке дейін айтылуыңызды түзетпесеңіз, кейін оны жасау өте қиын болады, өйткені бұл әдетке айналады.

Егер бала айтылуында дыбыстарды араластырса, олар да солай жазады, өйткені олар алдымен не жазатынын айтады.

Шет тілдерін үйренуді анық сөйлеуді дамытқанша кейінге қалдырған дұрыс!!!

Шет тіліндегі айтылу нормалары ана тіліңізде ақау болуы мүмкін.

1) Сибиланттардың тіс аралық айтылуы ағылшын тілінде қалыпты.

2) «R» әрпі француз тілінде қалыпты.

3) Бүкіл жұмсақ таңдайдың дірілі неміс тілінде қалыпты.

Бірақ мұның бәрі ана тіліндегі кемшілік болар еді!

Уақытты үнемдеу үшін үйде балаңызбен бірге жаттығуды ұсынамын.

Сөйлеу тынысымен жұмыс

- Одуванчиктерге бірнеше қысқа деммен, содан кейін бір ұзын тыныспен үрлеңіз;
- Көпіршіктерді сабан арқылы үрлеу;
- Шарларды үрлеу;
- Үрлемелі ойыншықтарды, сақиналарды және шарларды үрлеңіз;
- Музыкалық ойыншықтарды ойнаңыз: құбырлар, флейталар және гармоникалар.

Ұсақ моториканы дамыту

- өзін-өзі күту (сыдырма, ілмек, түйме, шілтер);
- жидектерді жинау және сұрыптау;
- тастар, қарағай ағаштары, сіріңке және дәндерден суреттер жасау;
- Саз және құммен ойнау;
- Доптармен ойнау (лақтыру, ұстау, нысанаға тигізу);
- Мозаика, құрылыс жинақтары және басқатырғыштарды құрастыру;
- Ойын, пластмасса және қамырмен мүсіндеу.

Сөйлеу аппаратының бұлшықеттерін дамыту бойынша жұмыс

- Етті шайнау (тек шұжықтар мен котлеттер ғана емес)
- Шикі көкөністерді шайнаңыз (редис, сәбіз, репа, репа)
- Тілді тегістеу үшін табакшадағы джем, қаймақ және йогуртты тіліңізбен жалаңыз.
- Тістеріңізді (және қызыл иектеріңізді) щеткаңыз – бұл сіздің балаңыздың аузындағы бөгде затқа үйреніп, кекіру рефлексін азайтады.
- Аузыңызды шайыңыз.
- Бүйірлік тістермен шайнаңыз.
- Крекер немесе тұзды орамдарды сорыңыз.

Ата-аналар білуі маңызды!

Сіздің көмегіңізсіз логопед түзету және дамыту қажеттіліктерін шеше алмайды немесе балаңыздың сөйлеуі мен жалпы дамуындағы кідірістерді жеңе алмайды.

Балалары балабақшадағы логопедиялық орталыққа баратын ата-аналар ұстануы керек кейбір ережелер:

Демалыс күндері логопедтің барлық тапсырмаларын орындаңыз: артикуляция және саусақ жаттығуларын орындаңыз, сөздер мен сөйлемдерді айтыңыз немесе үйренген дыбысты автоматтандыру үшін өлеңді үйреніңіз.

Белгілі бір дыбысты автоматтандыруға арналған сөйлеу материалын үйде ғана емес, балабақшаға барар жолда немесе серуендеу кезінде де айтуға болады.

Артикуляция және саусақ жаттығуларын баламен бірге және ересек адамның өзі мәтінді мәнерлеп айтып, қимылдарды орындауға мысал келтіре отырып орындау керек.

Маңызды! Өлеңде дыбыс автоматтандырылған болса, дыбысты күнделікті күшейтіп, балаңыздың тәуелсіз сөйлеуінде оның дұрыс айтылуын қадағалаңыз.

Егер дыбыс тек сөз бен сөйлемде жасалса немесе автоматтандырылса, онда бала өз бетінше сөйлеуде оны дұрыс айта алмайды.